

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJE

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 19. siječnja 2022.

[Multimedia]

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Danas bih želio produbiti lik sv. Josipa kao *oca punog nježnosti*.

U apostolskom pismu *Patris corde* (8. prosinca 2020.) imao sam priliku razmišljati o ovom vidu nježnosti, jednom vidu osobnosti svetoga Josipa. Premda nam, naime, Evanđelja ne daju pojedinosti o tome na koji način je vršio svoje očinstvo, možemo, ipak, biti sigurni da se to što je bio pravedan odrazilo i na to kako je odgajao Isusa. „Josip je gledao kako Isus iz dana u dan raste ‘u mudrosti, dobi i milosti kod Boga i ljudi’ (Lk 2, 52): tako se kaže u Evanđelju. Kao što je Gospodin učinio s Izraelom, tako je Josip Isusa ‘hodati učio, držeći ga za ruke njegove; bio je poput oca koji dijete podiže na obraz, nagnut nad njega da ga nahrani’“ (usp. Hoš 11, 3-4)“ (*Patris corde*, 2). Lijepa je ta definicija iz Biblije koja pokazuje Božji odnos s Izraelskim narodom. Mislimo da je isti takav bio odnos svetoga Josipa s Isusom.

Evanđelja svjedoče da je Isus uvijek koristio riječ „otac“ kad je govorio o Bogu i njegovoj ljubavi. Brojne prispodobe imaju kao protagonista lik jednog oca [1]. Među najpoznatijima je zasigurno prispodoba o *Milosrdnome ocu*, koju nam donosi Lukino Evanđelje (usp. Lk 15, 11-32). Upravo u toj prispodobi se naglašava – osim iskustva vjere i oprostjenja – također način na koji oprostjenje dolazi do osobe koja je pogriješila. U tekstu se kaže ovako: „Dok je još bio daleko, njegov ga otac ugleda, ganu se, potrča, pade mu oko vrata i izljubi ga“ (r. 20). Sin je očekivao kaznu, pravdu koja bi mu u najbolje slučaju dala samo mjesto jednog od slugu, a on se ponovno našao u očevom zagrljaju. Nježnost je nešto veće od logike svijeta. To je neočekivani način izvršavanja pravde. Eto

zašto ne smijemo nikada zaboraviti da se Bog ne boji naših grijeha: zapamtimo to dobro. Bog se ne boji naših grijeha, veći je od naših grijeha: on je otac, on je ljubav, on je nježan. Ne boji se naših grijeha, naših pogrešaka, naših padova, ali se boji zatvorenosti našeg srca – to da, to mu zadaje bol – boji se nedostatka naše vjere u njegovu ljubav. Velika je nježnost u iskustvu Božje ljubavi i lijepo je znati da je prvi koji je prenio Isusu tu stvarnost bio baš Josip. Božja djela dolaze do nas uvijek posredstvom ljudskih iskustava. Prije nekog vremena – ne znam jesam li to već pričao – skupina mladih okupljenih u jedan teatar, pop grupa, „napredni“, bili su toliko dirnuti tom prisposodobom o milosrdnom ocu da su odlučili napraviti pop operu na tu temu, o toj priči. I jako su je dobro napravili. U sklopu opere, u završnici, jedan prijatelj sluša sina koji se udaljio od oca. Htio se ponovno vratiti kući ali se bojao da ga otac ne izbac i ne kazni. A prijatelj mu, u toj pop operi, kaže: „Pošalji poruku i reci da se želiš vratiti kući, a ako te otac hoće primiti neka izvjesi rubac na prozor, tako da ga možeš vidjeti kad budeš blizu kuće“. Tako je i učinio. I opera, uz pjesmu i ples, nastavlja sve do trenutka u kojem se sin približava kraju svog puta i ugleda kuću. A kad je podigao pogled, ugledao je kuću punu rubaca: punu. Ne jedan, nego tri-četiri rupca na svakome prozoru. Takvo je Božje milosrđe. Ne boji se naše prošlosti, naših ružnih stvari: boji se samo zatvorenosti. Svi imamo račune za izravnati, ali izravnati račune s Bogom je nešto prelijepo, jer mi počinjemo govoriti i On nas grli. Nježnost!

Možemo se, dakle, zapitati jesmo li iskusili tu nježnost, jesmo li zauzvrat postali njezini svjedoci. Nježnost nije prvenstveno stvar emocija ili osjećaja. To je iskustvo osjećaja da smo voljeni i prihvaćeni upravo u našem siromaštvu i bijedi, te dakle preobraženi Božjom ljubavlju.

Bog se ne oslanja samo na naše darove, već i na našu otkupljenu slabost. To, na primjer, dovodi sv. Pavla da kaže kako postoji jedan plan vezan također uz njegovu krhkost. Ovako, naime, piše zajednici u Korintu: „I da se zbog uzvišenosti objavâ ne bih uzoholio, dan mi je trn u tijelu, anđeo Sotonin, da me udara [...]. Za to sam triput molio Gospodina, da odstupi od mene. A on mi reče: Dosta ti je moja milost jer snaga se u slabosti usavršuje“ (2 Kor 12, 7-9). Gospodin ne uklanja od nas sve slabosti, nego nam pomaže hoditi sa slabostima, držeći nas za ruku. Uzima za ruku naše slabosti i približava nam se. I to je nježnost. Iskustvo nježnosti sastoji se u tome da vidimo kako Božja snaga dolazi upravo po onome što nas čini najslabijima; no pod uvjetom da se obratimo od pogleda Zloga koji „čini da našu krhkost gledamo s negativnom osudom“, dok je Duh Sveti „donosi nježno na svjetlo“ (*Patris corde*, 2). „Nježnost je najbolji način da dotaknemo ono što je krhko u nama. [...] Gledajte kako medicinske sestre, medicinski tehničari dotiču rane bolesnih: čine to nježno, da ih ne bi još više povrijedili. Tako Gospodin dotiče naše rane, istom nježnošću. Zato je važno susresti se s Božjim milosrđem, napose u sakramentu pomirenja, u osobnoj molitvi s Bogom, doživljavajući iskustvo istine i nježnosti. Paradoksalno, čak nam i Zli može reći istinu: on je lažac, ali uspijeva nam reći istinu da nas dovede do laži; ali to čini samo kako bi nas osudio. Gospodin, nam, naprotiv govori istinu i uzima nas za ruku da nas spasi. Međutim, znamo da nas Istina koja dolazi od Boga ne osuđuje, već nas prihvaća, grli, podržava, oprašta“ (*Patris corde*, 2). Bog oprašta uvijek: usadite to u svoju pamet i srce. Bog oprašta uvijek. Mi smo ti koji se umaramo moliti za oproštenje. Ali on oprašta uvijek, pa i najružnije stvari.

Dobro nam je ugledati se u Josipovo očinstvo koje je zrcalo Božjega očinstva, i zapitati se dopuštamo li Gospodinu da nas ljubi svojom nježnošću, mijenjajući svakoga od nas u muškarce i žene sposobne voljeti na takav način. Bez te „revolucije nježnosti“ – potrebna nam je revolucija nježnosti! – u opasnosti smo da ostanemo zarobljeni u pravednost koja nam ne dopušta da se lako ponovno pridignemo i koja miješa otkupljenje s kaznom. Zato se danas na poseban način želim spomenuti one naše braće i sestara koji su u zatvoru. Ispravno je da oni koji su pogriješili i plate za svoje pogreške, ali je još ispravnije da se onaj tko je pogriješio može iskupiti od svoje pogreške. Ne može biti kazni bez prozora nade. Svaka osuda uvijek ima neki prozor nade. Mislimo na našu braću i sestre koji su u zatvoru i mislimo na Božju nježnost prema njima i molimo za njih, da pronađu u tome prozoru nade izlaz prema boljemu životu.

I zaključimo ovom molitvom:

Sveti Josipe, oče pun nježnosti,

nauči nas prihvatiti da smo ljubljeni upravo u onome što je u nama najslabije.

Ne daj da stavimo ikakvu zapreku

između naše bijede i veličine Božje ljubavi.

Probudi u nama želju da pristupimo sakramentu pomirenja,

da bi nam bilo oprosteno te kako bismo ujedno postali sposobni

nježno ljubiti našu braću i sestre u njihovu siromaštvu.

Budi bliz onima koji su pogriješili i zbog toga plaćaju cijenu;

pomozi im pronaći, zajedno s pravdom, i nježnost da bi mogli početi ispočetka.

Nauči ih da je prvi način novog početka

iskreno traženje oprosta, kako bi osjetili Očevo milovanje.

[1] Usp. *Mt* 15, 13; 21, 28-30; 22,2; *Lk* 15, 11-32; *Iv* 5, 19-23; 6, 32-40; 14, 2; 15, 1.8.

U mislima sam sa stanovništvom otočja Tonga, pogođenim prošlih dana podvodnom erupcijom vulkana koja je izazvala goleme materijalne štete. Izražavam svoju duhovnu blizinu svim osobama koje je snašla ta kušnja, te se molim Bogu da im bude utjeha i pomoć u njihovoj patnji. Pozivam sve da mi se pridruže u molitvi za tu braću i sestre.